Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 39. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 1-го БЕРЕЗНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 1, 1984 No. 39. VOL. XCI.

ВІДБУЛОСЯ ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ СКВУ

Торонто (СКВУ). — В днях 20 і 21-го січня 1984 року, тут в приміщенні бюра Секретаріяту відбулося засідання Президії Секретаріяту СКВУ. Присутні були: П. Саварин, І. Базарко, М. Плавюк, І. Винник, О. Ковальська, М. Квітковська, Стефанія Савчук, Ф. Мартинюк, В. Мазур, С. Букшована, Л. Філь, І. Флис, М. Кушпета, Б. Шебунчак, І. Олексин, В. Кирилюк, Л. Романків, Б. Долішній, П. Юзик, В. Безхлібник, О. Сокольський, Я. Соколик, Б. Голинський, Б. Стебельський.

Заслухано звіти Комісій підготовчих та переведення IV Конгресу.

Передискутовано позитиви та недотягнення Конгресу та рішено їх зареєструвати, щоб можна було це використати у підготовці наступного Конгресу. Розглянуто справу видання друком матеріялів з IV та попередніх Конгресів. Резолюції IV Конгресу після мовної коректи та узгіднення з президентом СКВУ і головою Резолюційної комісії д-ром М. Чировським будуть подані до преси.

Прелімінарні розчислення виказують, що IV Конгрес покрив себе фінансово.

Президія приділила багато уваги справі бюджету та фінансів та обговорено травневу збірку на потреби СКВУ.

Вплинули на письмі пляни праці й бюджетові потреби від: Наукової Ради, Ради Культури, Суспільної Служби, СКВОР, КПЛ.

Багато уваги присвячено відзначенню у світовому маштабі 1000-ліття хрищення України. Президія звернула увагу на Рік Молоді, який Об'єднані Нації проголосили на 1985 рік, та доручили Раді КУМО виготовити відповідний плян. Поручено це справу 1000-ліття Жіночого Руху, яке плянує та переводить уже СФУЖО проблему міжнародних зв'язків та представництв в ОН.

Обговорено плян праці Президії, рад та комісій. Устійнено дати сходини Президії на 7-го і 8-го квітня, 25-го і 26-го серпня та 9-го листопада 1984 року. Пленарну Сесію Секретаріяту призначено на 10-го і 11-го листопада 1984 року. Робочі засідання повинні відбуватися частіше, по можливості, щодва тижні.

СЕН. Ґ. ГАРТ НЕСПОДІВАНО ПЕРЕМІГ В НЮ ГЕМПШИР

Конкорд, Н.Г. — Несподівано для всіх демократичних кандидатів і великої частини політичних спостерігачів, сенатор Гері Гарт, демократ з Колорадо, переміг великою більшістю голосів усіх інших кандидатів, включно з Волтером Мондейлом у передвиборах в Ню Гемпшир, здобувши 41 відсоток усіх голосів.

Згідно з первісними підрахунками Г. Гарт отримав 39,062 голосів (41 відсоток), В. Мондейл 27,710 голосів (29 відсотків), сенатор Джан Гленн 12,041 голосів (13 відсотків), Джессі Джексон 5,280 голосів (5 відсотків), Джордж МекҐоверн 5,145 голосів (5 відсотків), сенатор Ернест Голлінгс 3,583 голосів (4 відсотки), сенатор Ален Кренстон 2,087 голосів (2 відсотка) і Рубін Ескю 1,023 голоси (1 відсоток). В останній хвилині, коли це число „Свободи" вже йшло до друку насніли повідомлення, що сенатор А. Кренстон взагалі зняв свою кандидатуру і не ставитиме більше до виборів в інших стейтах.

Спостерігачі й аналітики підкреслюють, що сен. Г. Гарт почав зростати в популярності дослівно на протязі останніх кількох днів. Він є здецидованим лібералом, прововідує поширення соціяльних програм, рішучо виступає проти збільшення нуклеарної зброї, обіцяє зайнятися відчищенням природи хемікаліями довкілля, поробити заходи, щоб позбутися „кислотного дощу" тощо. На думку багатьох політиків, Гарт міг би стати дуже серйозним конкурентом у виборах для президента Роналда Регена, не зважаючи на це, що дотеперішні, зокрема економічні пляни Адміністрації були успішними.

В. Мондейл признався, що він дістав „зимний туш" і це пробудило його від запаморочення від успіхів. Це значить, що він і численні його помічники мусітимуть тяжко попрацювати, щоб направити ситуацію і солідніше приготовитись до чергових передвиборів і кокусів в інших стейтах, які відбуватимуться в березні і квітні.

Кореспонденти звертають увагу, що за Гартом голосують переважно молоді виборці, бідні і середняки, які надіються на зміни в різних ділянках життя, включно з припиненням масового дозброєння, які воюють Зєднані Стейти Америки великі більйони доларів. З перебігу виборів задоволений також сен. Дж. Гленн, який опинився на третьому місці і заявив, що змагання тільки що почалися і він напевно поправить свій рекорд в майбутніх правиборах. Президент Р. Реґен, який не мав серйозної опозиції отримав поважну кількість голосів в Ню Гемпшир.

А. ҐЕМАЄЛЬ ШУКАЄ ПОРОЗУМІННЯ ЗІ СИРІЄЮ

Вашінґтон. — Адміністрація президента Роналда Регена відкинула заклик президента Ливану Аміна Гемаєля збільшити використання американської військовоморської фльоти і летунства у прямій підтримці ливанського уряду.

Офіційні представники ЗСА і ливанські джерела повідомили у вівторок, 28-го лютого, що дорадник Гемаєля з питань безпеки Ваді Гаддад минулого тижня зустрічався у Білому Домі, Державному департаменті та Департаменті оборони з високими американськими офіційними представниками і намагався схилити американських офіційних представників подати відповідну військову допомогу у випадку рішучого наступу сирійців та підтримуваних Сирією протиурядових сил Ливану.

Одначе ливанські офіційні джерела заявили, що президент Гемаєль поїхав до Дамаску на зустріч з президентом Сирії Гафезом ель-Ассадом. Президент Гемаєль вирішив цілком відкинути мирну угоду з Ізраїлем, підписану 17-го травня 1983 року, і шукати якогось погодження з Сирією, погодившись на куцій суверенітет своєї влади на Бейрут та недалекі околиці, включаючи гори Шуф.

В Бейруті офіційні та опозиційні джерела представляють положення уряду президента Гемаєля в подібний спосіб.

Посланець президента Гемаєля Гаддад сказав, що американська допомога конечно потрібна, щоб уникнути різню християнського населення мусульманами або мусульманського населення християнськими фалянгістами.

ПОШИРЮЄТЬСЯ ВІЙНА ПОМІЖ ІРАКОМ ТА ІРАНОМ

Нікозія, Кипр. — Ірак заявив, що у понеділок, 27-го лютого, він розпочав блокаду головного іранського порту вивозу нафти бомбовими ударами по танкерах.

Офіційне повідомлення говорить, що бомбові удари будуть продовжуватися до того часу, поки Іран не погодиться на закінчення війни. Ірак також остеріг „усі танкери і кораблі не наближатися" до порту на острові Карг, який знаходиться в північному краю Перської затоки. Ірак також попередив „проти будь-яких торговельних зв'язків з іранським режимом, який експортує злочини і хаос по всіх країнах світу".

З Ірану не було покищо негайних коментарів на таку заяву і дії Іраку, але вже давно Іран остерігав, що він відповідно зареагує на такі дії Іраку, тобто закриє Гормузьку протоку, яка є єдиними морськими воротами вивозу нафти з арабських країн, розташованих над Перською затокою.

У Вашінґтоні Державний департамент заявив, що він не має покищо жадної інформації, яка підтверджувала б новий розвиток подій, тобто бомбардування іракським летунством танкерів поблизу острова Карг. Але речник департаменту заявив, що „це дуже серйозні справи і ми пильно слідкуємо за розвитком подій".

Офіційні представники Адміністрації президента Роналда Регена повідомили, що американський корабель у Перській затоці вже усе сутички з іранцями неділю.

Заява Іраку, передана багдадським радіо, не подає подробиць щодо приналежності заатакованих танкерів, ні про заподіяні шкоди. Але попередження чужоземним кораблям триматися далі від острова Карг, наводить на думку, що танкери були цього разу іранські.

Державний департамент у короткій заяві між іншим сказав, що здійснення іракських погроз було б „новим небезпечним розширенням війни".

Заплянували виставку писанок в Українському Музеї

Ню Йорк. — В суботу, 17-го березня ц.р., тут в Українському Музеї відкривається виставка писанок з колекції Музею. За сім років існування Музею багато людей подарували Музееві писанки і тим збагатили його колекцію, яка нараховує близько 500 писанок.

Писання писанок є одною з найдавніших форм українського народного мистецтва. Ця традиція походить з дохристиянських обрядів, пов'язаних з приходом весни.

Яйце — це символ життя і воно було талісманом для всіх давніх народів. Вони вірили, що магічні орнаменти, якими розписували писанку, мали чародійну силу берегти від зла і приносити щастя та добро. Християнські часи пов'язали писанку зі звичаями Великодня. Християнство принесло нові символи, як от риби, церкви і хрести.

Виставку можна оглядати від середи до неділі від год. 1-5 по полудні. Музей буде закритий на Великдень 22-го квітня ц.р.

У зв'язку з виставкою, заплановано в Українському Музеєві зайняття з писання писанок для дітей і дорослих. Вчитимуть досвідчені писанкарки.

Зайняття для дітей (від 12 до 16 років) відбудуться в неділю, 25-го березня від 10 до 12 год. ранку і від 1:30 до 4:30 год. по полудні. Зайняття для дітей безплатні.

Зайняття для дорослих і родин відбудуться в суботу, 14-го квітня, і в неділі, 1-го і 15-го квітня, від 9:30 до 12:30 год. ранку і від 1:30 до 4:30 год. по полудні. Оплата за кожне зайняття 10 дол., члени Музею, пенсіонери і студенти — 8.50 дол.

Курсанти одержать увесь потрібний матеріял.

Участь в зайняттях тільки за попереднім зголошенням на число телефону (212) 228-0110.

В суботи, 24-го березня і 21-го квітня, від 1-5 год. по полудні, відбудуться показ писання писанок, які проведе досвідчена писанкарка. Також буде показаний фільм Славка Новицького „Писанка". Вступ: дорослі 2.50 дол., члени Музею, пенсіонери і студенти — 2.00 дол., діти до 12 років безплатно.

Оплата зайнять і показів писання писанок включає вступ до Музею.

КУРС ПАРЛЯМЕНТАРНОЇ ПРОЦЕДУРИ

Ньюарк, Н. Дж. — Добра нагода підучити основні приписи парляментарної процедури на короткому курсі п.н. „Art of Presiding: Good Parliamentary Procedure", який відбудеться в днях 19-го і 26-го березня ц.р., від год. 7-ої увечері в Бібліотеці в Савт Оранджу, при Скотланд ровд. Курс влаштовує Школа для дорослих при середній школі Колюмбія. Інструктори з Крайової асоціяції парляментаристів Координатором є Дора Рак.

Реєстрація: Adult School, Columbia High School, 17 Parker Avenue, Maplewood, N.J. 07040, Room A. 125, (також поштою), телефоном: 762-5600, а після год. 5-ої — 762-5601. Реєстраційна оплата — 6 дол.

Ціни на товари першої потреби знову зросли

Вашінґтон. — Департамент праці і торгівлі повідомив, що ціни на товари першої потреби в січні зросли на 0,6 відсотка. Речники згаданого Департаменту заявляють, що це є найвищий зріст від квітня минулого року.

Спираючись на ці інформації економісти передбачують також зріст інфляції. Одинокою надією є те, що зимою звичайно гуртові ціни ростуть скоріше, а потім весною і літом знову знижуються. Засадничою причиною зросту цін на товари першої потреби було подорожчання харчових продуктів, в першу чергу яловини, яєць, овочів, зокрема цитрусових, велика частина яких вимерзла на Фльориді і в Каліфорнії, а частина висохла минулого літа. У випадку подорожчання яєць першою причиною було хворіння курей, тому й довелося знищити сотні тисяч птиці. Ціни на яйця зросли в січні аж на 21,3 відсотки.

Економічні дорадники президента Роналда Регена надіються, що в цьому році вдасться втримати інфляцію на рівні 4,5 відсотка, при передумові, що економіка розвиватиметься в 1984 році дотеперішніми темпами і не буде жадних природних катастроф чи воєн, які вимагали б від Уряду додаткових фінансових вкладів.

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКІ УРЯДОВІ чинники признались, що Ізраїль формально запротестував проти урядових переговорів Вашінґтону з Палестинською Визвольною Організацією Ясіра Арафата, а крім того повів широку кампанію в пресі проти такої практики Адміністрації президента Роналда Регена. Секретар ізраїльського кабінету Дан Мерідорс заявив, що уряд в Єрусалимі ще й сьогодні не дуже вірить американським запевненням, бо недавно король Йорданії Гуссейн і президент Єгипту Госні Мубарак переговорювали у Вашінґтоні з Р. Регеном, а тепер говорять з Я. Арафатом в Йорданії.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, зустрівшись на розмові з президентом Австрії Рудльфом Кірхшлягером, який прибув до З'єднаних Стейтів Америки з офіційною візитою, порушив важливі справи американсько-совєтських відносин, зміни лідерства в СССР, події на Близькому Сході і затіснення співпраці, зокрема торговельної і культурної між ЗСА і Австрією. Теперішні відносини між Америкою і Австрією є добрі. Білий Дім гостив австрійського президента парадним обідом з участю членів кабінету і запрошених гостей, зокрема лідерів Сенату, Палати Репрезентантів, Верховного Суду та інших.

ТЕЛЕВІЗІЙНІ СТАНЦІЇ Сі-Бі-Ес і Ен-Бі-Сі обороняють своє право подавати будь-які інформації з передвиборчої кампанії, які не суперечать журналістичній етиці і надаються до публікації, включно до передбачувань передвиборів в будь-якому часі, перед чи після виборів. Йдеться про те, що телекомунікаційна підкомісія в Палаті Репрезентантів, яку очолює конгресмен Тимоті Вірт, демократ з Колорадо, звернулась з проханням до всіх станцій, щоб вони не подавали передчасно вислідів виборів чи передбачувань, особливо тоді, коли самі вибори навіть не почалися. Обидві згадані телестанції заявили устами своїх речників, що вони поступатимуть так, як поступали під час демократичних кокусів в Айові і не вводитимуть жадних основних змін у програми передавання інформацій з подібних виборів.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ Америки вишлють до Африки, особливо до тих країн, у яких панує голод, велику кількість готових і півготових харчів на загальну суму 20,7 мільйона долярів. Пітер МекПірсон, адміністратор Агенції для міжнародного розвитку, заявив, що додаткові харчі напевно причиняться до зменшення голоду і полегшать долю мільйонів осіб в таких країнах, як Зімбабве, Чад, Малі, Гвінея та багато інших. Він передбачає, що разом з приватними харитативними організаціями ЗСА зможуть вислати до Африки в цьому фіскальному році 273,000 метричних тонн додаткових харчів на загальну суму 105,3 мільйона долярів. Адміністрація президента Роналда Регена попросила Конгрес виділити додаткових 90 мільйонів для цієї програми. Крім того Уряд ЗСА висилає багато харчових продуктів з військових магазинів.

ДРУГА З ЧЕРГИ ВЕЛИКА снігова буря навістила середньозахідні стейти ЗСА. В Міссурі випало 18 інчів нового снігу, а багато місцевостей в Індіяні взагалі відрізані від решти території ЗСА. Досі від снігових штормів загинуло вісім осіб в Колорадо, Тексасі і навіть на Фльориді. Заступник губернатора Міссурі Кеннет Ротман, діючи в імені неприсутнього губернатора Кристофера Бонда, проголосив віймковий стан у стейті і поклав національну гвардію для допомоги населенню. Буря захопила також стейти Ілліной, Мишиґен, Огайо, частину Пенсильванії і Коннектикат та інші. Сніг в Ню Йорку й околиці перетворився в дощ, бо температура була зависока.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, його дорадники і губернатори, які зібралися на свою річну конференцію, зустрілись у Білому Домі для обговорення важливих справ, зокрема зниження дефіциту в урядовому бюджеті. Раніше цією справою займалась конференція, пропонуючи Урядові значно знизити витрати на оборону. Конкретно губернатори пропонували заощадити з бюджету оборони 60 більйонів долярів на протязі чергових п'ятьох років, які значно допоможуть знизити дефіцит. Очевидно, Білий Дім і Пентагон не погоджуються з такою пропозицією. Розмова між Президентом і губернаторами відбулась в приязній атмосфері, але без видних результатів. Р. Реґен заявив, що він передумує справу підвищення податків, але не в цьому році і не перед тим заки Конгрес візьме до уваги інші програми, з яких можна дещо заощадити.

Канадська іміґраційна квота буде знижена

Оттава. — Джан Робертс, міністер праці й іміграції, оголосив, що квота іміграції до Канади буде зменшена вже другий рік підряд.

У наслідок високого відсотка безробіття, Оттава плянує допустити до Канади в 1984 році від 90-95,000 іміґрантів, на 10,000 менше, як передбачувано. Первісний плян передбачав допущення від 100-105,000 нових поселенців. Міністер Дж. Робертс заявив, що не буде зменшення в категорії осіб, яких спроваджує до Канади рідня, а також для політичних втікачів. Іміґрантів родинної категорії, як передбачають канадські іміґраційні власті, буде приблизно 50,000 осіб в 1984 році, приблизно така сама кількість, як попереднього року.

Загально передбачають, що Канада прийме в 1984 році 12 до 15,000 політичних втікачів з різних країн світу на 7,000 менше, зокрема з Европи. Загально в цій категорії наступить зменшення на 2,300 осіб. 2,500 втікачів з Центральної Америки поселяться в Канаді незабаром, бо вони знаходяться в безпосередній небезпеці, або є переслідувані своїми урядами, — сказав Робертс.

В окремому повідомленні про нові напрямні іміґраційної політики говориться про нові правила і тенденції Канади допустити до тієї країни більшу кількість фахових сил, зокрема знавців компютерського промислу інженерів, купців тощо.

„Шукаємо іміґрантів, які могли закладати і провадити нові підприємства, творити варстати праці", — заявив у розмові з кореспондентами Дж. Робертс.

У СВІТІ

ҐРЕНАДА ОТРИМАЛА ОБІЦЯНІ 24 мільйони долярів допомоги на закінчення будівництва летовища, яке розпочали будувати кубинці для розширення кубинської, а тим самим і совєтської агресії в країнах Центральної Америки. Тимчасовий лідер Ґренади Ніколяс Брейтвейт не назвав країн, які дали Ґренаді згадану допомогу, але офіційні особи у Вашінґтоні потім сказали, що після зустрічі Брейтвента з представниками Світового банку він назвав ЗСА і Канаду, які були серед країн, що обіцяли допомогу.

БРИТАНІЯ, ГОЛЛЯНДІЯ І Бельгія заявили в понеділок 27-го лютого, що вони прийняли запрошення Сальвадору послати спостерігачів на президентські вибори до цієї країни, які відбудуться наступного місяця. Ці три країни зробили свою заяву на звичайній сесії країн Спільного ринку під час обговорення координації закордонної політики в особливо важливих питаннях. Сальвадор попросив усі 10 країн Спільного ринку послати спостерігачів, але інші члени Спільного ринку з тих чи інших причин відмовилися або ще й не вирішили, що зробити.

АРАБИ ЗАХІДНЬОГО берега Йордану, які поїхали до Амману, щоб зустрітися з королем Йорданії та лідером палестинців Ясіром Арафатом для обговорення співпраці в полагодженні близькосхідніх питань, були попереджені Ізраїлем не зустрічатися з Арафатом. Генерал Бен Елізер, координатор діяльности на окупованому західньому березі Йордану, заявив, що, якщо араби зустрінуться з палестинським лідером, вони порушать закони Ізраїля.

СТОЛИЦЯ ІНДІЇ Ню Делі була частково паралізована в понеділок, 27-го лютого, загальним страйком, проголошеним гіндуською частиною населення на знак протесту проти безпорядків і кровавих сутичок з войовничими сікхами. Не зважаючи на присутність у столиці понад 3,000 спеціяльних охоронних військ порядку, стан індійської столиці залишився напруженим. В той сам час лідери Акалі Даль, політичної партії сікхів, символічно порвали і спалили ту частину конституції Індії, де говориться про змішування сікхів з гіндусами з метою релігійного об'єднання.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКІ офіційні представники висловили в понеділок, 27-го лютого, побоювання в тому, що спроба родичів східньонімецького прем'єра Віллі Штофа втекти на Захід може пошкодити розвиткові кращих відносин між двома Німеччинами та пошкодити іншим еміґрувати зі Східньої Німеччини легально. Канцлер Західньої Німеччини Гельмут Коль і його уряд припинили будь-які заяви у справі п'ятьох родичів В. Штофа, які минулої п'ятниці втекли до західньонімецького посольства у Празі та попросили політичного притулку.

ВІЙСЬКОВИЙ УРЯД Пакистану несподівано звільнив з ув'язнення в понеділок, 27-го лютого, шістьох лідерів опозиції. Одним із звільнених був лідер забороненої Національно-демократичної партії Сардар Шербаз Хан Мазарі, який одночасно був керівником 10-партійної опозиції. Іншим звільненим з ув'язнення був лідер забороненої Народної партії Пакистану Пір Алі Аллама. Чотири інші звільнені були лідерами менших опозиційних партій.

Микола Фабрика пробивається у музичному світі

Співак баритон Микола Фабрика у редакції „Свободи".

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Т. Кардашинець). — Співак баритон Микола Фабрика, з яким редактори „Свободи" познайомилися у червні 1980 року, три місяці після його приїзду до ЗСА, знову завітав до редакції щоденника у вівторок, 21-го лютого ц.р., щоб усучаснити відомості про розвиток своєї кар'єри в Америці та поділитися плянами на майбутнє з редакторами і, через щоденник, з широкою українською громадою.

Розповів співак, як стелиться йому шлях у новій країні, куди після довгих митарств пощастило йому вирватися з СССР. Непевні кроки на новій землі за неповних чотири роки перебування тут стали певнішими і поведи його, починаючи з Ню Йорку по багатьох стейтах Америки і в Канаду, де слухачі, однаково, українці, як і наші співгромадяни, оцінили прегарний баритон і сценічну появу Миколи Фабрічі. На запитання, що спонукало його „зіталійщити" своє прізвище, співак відповів, що, на пораду свого менаджера, він, властиво, реставрував своє правдиве прізвище, бо дід його був італійцем — Джіованні Фабрічі, який, забрів в Україну, не встоявся перед чарами української дівчини, з якою одружився згодом. Полюбив він і її село і залишився господарити в ньому. Односельчани „перехрестили" його на Фабрику.

На українському музичному горизонті появився Микола Фабрика у червні 1980 року, коли він виступив у Літературно-Мистецькому Клюбі, а акомпаньювала йому тоді, як і завжди тепер його дружина Ірина уроджена Закаминна, професійна концертова піаністка і педагог, — здобувши признання слухачів та позитивну оцінку музичних критиків. Згодом виступав він перед українською публікою в різних місцевостях — Ню Йорк, Філядельфія, Торонто, Едмонтон, виступав він і кілька разів на оселі УНС Союзівці.

Без знання англійської мови в нових обставинах бувало всіляко; на початках пробиватися було нелегко. Проте, окрилений тим, що він — в Америці, де, як він висловився, „всі дороги для співака відкриті", почав на-

Закінчення на ст. 4.

РІЧНІ ЗБОРИ КООПЕРАТИВИ „САМОПОМІЧ"

Ню Йорк. — В неділю, 18-го березня ц.р., о год. 2:30 по полудні тут у великій залі Академії св. Юра при 215 Схід 6-та вулиця відбудуться Річні загальні збори членів Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" із звітуванням Управи, обговоренням звітів, вибором трьох членів тощо. Управнені до голосування є тільки члени. Доказом членства є ощадностева книжечка, яку треба принести зі собою. Президію Управи очолюють тепер адв. Роман Гуґлевич, президент, і д-р Іван Флис, секретар.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Церква, ієрархія і громада

У вчорашньому числі „Свободи" був поданий передрук дуже обширного звідомлення, яке появилося в „Америці" з 1-го лютого 1984 року про авдієнцію нової Управи Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ), яка насправді є — за числом своїх членів — стрижнем УВизвольного Фронту, — у Митрополита УК-Церкви Стефана Сулика у Філядельфії 28-го січня ц. р. Хід цієї авдієнції заторкує одну з найважливіших справ, яка взагалі існує в українській проблематиці: ролі Церкви в народі й місії, яку виконує Церква у відношенні до вірних, до всієї громади. Заяви, які в цій справі склав Митрополит Стефан, такі ясні і правильні, що з ними напевно погодиться велика більшість нашої громади.

Із звідомлення, надрукованого у названих вгорі часописах виходить, що члени делеґації ООЧСУ добачували суперечність між інтронізаційною заявою Митрополита, що він не буде втручатися до політики, та „Зверненням" усіх Владик, які апелювали до згоди в американсько-українській громаді, коли після XIII Конґресу Українців Америки прийшло до розламу і затяжного конфлікту. Митрополит Стефан з притиском підкреслив, що він не втручався, не втручається і не буде втручатися до політики, але коли в громаді настає розбрат, — коли замість проповідуваної Церквою любови і толеранції приходить ненависть і гризня, то обов'язком ієрархії, обов'язком Пастиря напімнути паству, яка зійшла на манівці. Обов'язком ієрархії є напоминати ту паству і закликати до братолюбія. Владика Степан правильно покликався на прецеденти з історії Української Церкви. Він застерігся, щоб із наведених ним у згаданому „Зверненні" всієї церковної ієрархії прецедентів ані теж із самого того Звернення не виривати окремих речень та не інтерпретувати їх однобічно. Митрополит Стефан пригадав також, що проти нього і всієї ієрархії появилися в деяких органах преси УВФронту образливі вислови, а на тему статті канцлера митрополичої канцелярії о. Томи Саюка, обмежився тільки до ствердження, що ця стаття була реакцією на образи, що появилися на адресу Ієрархії і Митрополита на сторінках органів УВФронту. Прикро ствердити, що на тих образах не скінчилося. Бо коли делеґація ООЧСУ закинула Митрополитові на авдієнції, що він щось інше казав у своїй інтронізаційній промові та що інше у „Зверненні" до всіх установ і організацій в справі замирення, то це була також образа, яку Митрополит, як виходить ясно із звідомлення про хід авдієнції, відчув і зрозумів.

Зі свого боку Митрополит закликав нову Управу ООЧСУ, щоб вона причинилася до замирення в американсько українській громаді, взявши собі за приклад IV СКВУ. „Коли це було можливе в Торонто, то чому неможливе в Ню Йорку?" Це мудрі і правильні слова, які потверджують правду, що ми маємо громадських владик, з яких найперший філядельфійський Митрополит. Свою громадську зрілість і добре знання відносин Владика виявив, надавши цій авдієнції зовсім інший характер, як його мали на увазі делеґати ООЧСУ. Вони, очевидячки, поділилися ролями — одні з них промовляли примирливо, коли зараз же інші загострювали атмосферу. Вони прийшли наче з актом обвинувачення проти Митрополита за його „непослідовність і взаємосуперечні слова й діла", але стрінулися з такою настановою Митрополита, яка відвернула вістря в сторону делеґатів ООЧСУ. Це ще ясніше виявилося при заторкненні питання виступу з УККА „Провидіння". Митрополит рішуче відкинув становище делеґації ООЧСУ, що „Провидіння" повинно звернутися до УККА, і підкреслив, що у „Провидінні", братській організації проявилася тенденція стати однопартійною організацією, до чого Митрополит ніяк не може допустити. Заява Митрополита Стефана, проти партійщини в „Провидінні" стосується усіх братських організацій, а в тому і до УНСоюзу. На терені УНСоюзу були теж спроби закинути цій організації однопартійний характер. Та 30-та конвенція УНСоюзу дала цим тенденціям категоричну відповідь.

Митрополит не захотів вдаватися в дискусію, встав і закінчив авдієнцію, куртуазійно подякувавши делеґатам за відвідини та спільно з ними фотографуючись, але підкреслив цим бездискусійність правди, що церковна ієрархія має не то право, а обов'язок звертати увагу на непорядки в громаді і що братські організації не можуть ані у себе заводити однопартійщини ані теж підтримувати амбіції однопартійного проводу в громаді.

Михайло Ільків

ДЕФІЦИТНИЙ БЮДЖЕТ ЗСА

В історії розвитку народного господарства поняття дефіциту є так давним як давні є гроші. Вже в римській імперії через відплив грошей з Риму закордон і карбування нових, гірших, монет витворили дефіцитну господарку. Грощове господарство в Україні було розвинене в початках княжої київської Держави з властивостями гроша. Дефіцитна господарка Людвика XIV у Франції причинилася до зміни державної системи з відповідними господарськими реформами. Тому дефіцит у модерному господарстві — це не є нічого нового або справою що її не можна наладнати. Однак цієї господарської „хвороби" не вільно легковажити і в міру можливостей її треба в час полагодити.

Федеральний бюджетовий дефіцит ЗСА прибрав більший розголос тому, що це є виборчий рік Президента цієї країни. Цю „мелодію" ми будемо чути на протязі довгих місяців. Одначе це справа серйозна, тому її дискутується на сторінках преси, журналів, радіо та телевізії. Найбільше нею зацікавлене є управління промислового і комерційного секторів. Загально всі зацікавлені сторони погоджуються з тією думкою, що в майбутньому дефіцит матиме від'ємний вплив на розвиток економіки. Хоч недобір у попередніх роках був також складовою проблемою економіки в країні, але чомусь його не вважали таким загрозливим як сьогодні. Фактом залишається, що недобір збільшується, а не зменшується. Отже, економічна політика як федерального, так і приватного секторів мусять цей факт узгляднити, і дискутувати над справою дефіциту на рівні з іншими господарськими проблемами.

Частково вину за цьогорічний бюджетовий дефіцит приписується зниженню особистих податків для працючого населення, мовляв, якщо б не зниження податків, тоді недобір був би менший, а можливо навіть і збалянсований бюджет. Цікавий докір у бік робітництва, що ж тоді говорити про допомогу деяким закордонним країнам. Критичні завваження в тій справі, головно з нашого боку, могли б бути непобажані. Справа в тому, що Уряд більше і скорше видатковує як має приходів. Виглядає, що збільшені видаткування Уряду — це тільки теоретична маніпуляція цифрами, яку час повинен розв'язати. Правда, що ЗСА-це господарська потуга, головно в промислово-комерційному змислі, з величезною ініціятивою в тому напрямі, якщо заінтересовані чинники вирішать, то проблему недобору розв'яжуть, якщо не обтяженням власного населення, то зменшенням закордонної допомоги, евентуально зменшенням бюджету.

Безперечно, справу дефіциту не можна полагодити одним почерком пера, вона більше складна. Тому критичні завваження щодо проблеми недобору мають своє оправдання. Схвалений бюджет з великим дефіцитом за минулий 1983 рік стимулював економіку країни. Знижені відсотки на кредит, нормалізація цін, зменшення інфляції та подібні проблеми в народному господарстві були апелем для робітника до збільшення видаткувань. Але подібний напрям в майбутньому може мати від'ємний вплив на внутрішню господарку в країні. Отже для економіки в основі було б краще якщо б дефіцитовий напрям не продовжувався. Зовсім зрозуміло що, якщо б бюджет був більше збалянсований, то це було б запорукою, що уздоровлення економіки є на добрій дорозі, і дальший господарський поступ був би більше запевнений. Це могло б статися коштом бюджету на міжплянетні досліди і оборону країни, чи допомогою закордонним країнам. Але на це національна амбіція ЗСА не дозволить. У 1983 році федеральний дебит і відсоток рівнялися 1.4 трильйона долярів, або 43 відсотки гуртової продукції в країні, і передбачається його збільшення в чергових роках,

З того можна зробити висновок, що дефіцитну „хворобу" в народному господарстві треба полагодити, і то по можливості скоро. Чим скорше тим ліпше. Збалянсувати бюджетовий дефіцит у короткому часі, можна тільки підвищенням податків, себто коштом працюючих громадян. Це зробити в цьому бюджетовому році вже запізно. Зменшити видатки в рубриках на закордонну допомогу і оборону країни, що становлять біля 30 відсотків бюджету Уряд не погодиться. Дискутують над справами соціяльного і медичного забезпечення для громадян, і подібні урядові сектори-видатки, що їх дехто вважає, треба б було зменшити, але тільки час покаже в яку сторону справа дефіциту обернеться. Одно є тільки відоме, що державний дефіцит не є сьогоднішньою справою, але вчорашньою і завтрішньою. Як лиш виборчий рік закінчиться, тоді справа недобору прибере більше конкретні форми, і знову буде компромісово полагоджена, подібно, як і в минулих роках.

Василь Ленцик

ЗНИЩЕНЕ КУЛЬТУРНЕ ВОГНИЩЕ

II.

Визначними оборонцями свого народу були такі парляментарі-священики, як Григорій Шашкевич, Степан Качала, Іван Озаркевич, Данило Танячкевич, Тит Войнаровський, Степан Онишкевич та багато інших.

Заходами о. Степана Качали постало товариство „Просвіта" в 1868 році. Без священиків не можна собі уявити розвою „Просвіти" по цілій Галичині. Місцеві священики були не тільки першими ініціяторами, але дуже часто головами філії „Просвіти", чи місцевих клітин по селах. Семінаристи провадили також у час різдвяних чи великих ферій просвітну роботу по наших читальнях „Просвіти" і до того заохочували їх вже в мурах Семінарії. Відомі є також визначні діячі Матірного Товариства „Просвіти" у Львові, як о. Омелян Огоновський, який був головою „просвіти" в 1877 до 1894 років. Священик о. Юліян Дзерович був останнім головою цього Товариства перед перед його ліквідацією большевиками (1939 р.).

Народовецький цей рух серед семінаристської молоді зростав кожного року. Студенти богословії захоплювались творами Шевченка і старались поширювати твори нашого генія. Виданням творів Шевченка зайнявся був, — як подає „Правда" з 1892р. — о. Ігнатій Рожанський, а його помічником спершу був о. Барвінський, а опісля допомагав питомець Гавриїл Боднар, пізніше парох Свістільник у Рогатинському повіті.

Вихованки Духовної Семінарії у Львові, брати отці Дуткевичі були основниками „Сільського Господаря", організації, завданням якої було вчити селян більш раціонального провадження господарства. Основниками „Маслосоюзу" були священики — о. Остап Нижанковський, о. Северин Борачок і о. Кость Петрушевич зі Стрийщини.

Без пересади можна сказати, що в Галичині не постала жадна інституція — культурна, фінансова, чи наукова без участи вихованків Львівської Семінарії. І навіть тоді коли число світської інтеліґенції між двома світовими війнами значно зросло, то все таки духовенство стояло в перших рядах боротьби за права свого народу на всіх відтинках збірного життя,

Особливу ролю відіграла Духовна Семінарія у Львові за останні роки існування польської окупації. Коли польський уряд позбавив Українську Католицьку Церкву всіх прав у Львівському університеті, де деякі катедри були україномовні, тоді Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький відкрив у мурах Духовної Семінарії Богословський Факультет, який згодом перемінено на Богословську Академію з двома повними факультетами. (1928/29). Відтоді Духовна семінарія стала не тільки осередком високої богословської науки, але також центром високої освіти для многих абсольвентів гімназій, які через „нумерус клявзус", не мали доступу до студій на польських високих школах.

Богословська Академія під кермою о. ректора д-ра Йосифа Сліпого, який виявив себе не тільки знаменитим вченим, але також блискучим організатором української науки, стала єдиною високою школою на Західньо-українських землях. Академія згуртувала найкращі наукові сили, як духовні, так і світські та мала стати українським католицьким університетом з трьома факультетами: богословським, філософічним та правничим. Про боязнь поляків, щоб Академія не перетворилась у справжній університет, може навіть з медичним факультетом, свідчать записки Шембека, який був підсекретарем міністерства закордонних справ Польщі в 1933-39 роках. Не зважаючи на всі труднощі з боку польського уряду Богословська Академія була незвичайно динамічним осередком української науки з постійно зростаючим числом професури, цінною бібліотекою, науковою робітнею та окремим Музеєм. На жаль, большевицька окупація знищила це великої вартости культурне надбання українського народу. Це величезна втрата не тільки для нашої Церкви, але для цілого нашого народу.

У короткій оцій статті годі представити цілість заслуг Львівської Духовної Семінарії за тих понад 160 років активної діяльности. Тож бодай оцією скромною згадкою хочемо пригадати старшому поколінню, яке було ближче обзнайомлене цією Семінарією, а молодшому поколінню вказати той центр на Західньо-українських землях, з якого вийшло відродження Галицької вітки нашого народу. Духовна Семінарія була, — як писав з нагоди 150 ліття Семінарії нинішній сеньйор нашого священичого журналу „Нива", що Львівська семінарія була „Семінарією і школою і кузнею, де кувалася краща доля недержавного народу". Вона була за словами того автора „могучим світильником, що просвічує увесь край".

І тому слушно Слуга Божий Митрополит Кир Андрей Шептицький з нагоди Ювілею 150-ліття Семінарії говорив: „Поміж українцями нашої церковної Галицької Провінції нема ні одної душі, яка не стояла б в дуже тісних і близьких взаєминах з сею преважною нашою установою. Тут виховувалися батьки, діди або прадіди цілої української інтеліґенції, тут виховувалися провідники й учителі народу — священики, більш чим від 5 поколінь" („Нива", листопад 1933). У цьому слові, як все повному надхнення і глибоких думок, Слуга Божий Кир Андрей, назвав Духовну Семінарію і Богословську Академію „символами Церкви". А теперішній наш Патріярх, Блаженніший Кир Йосиф, тоді ректор і Духовної Семінарії і Богословської Академії, з нагоди Ювілею 150-

Закінчення на ст. 3.

Наукова діяльність проф. Ю. Бойка в насвітленні німецького вченого

Як відомо, 1979 року проф. д-р Юрій Бойко-Блохин з Людвіґ-Максиміліянс-університету опублікував у „Карль Вінтер Універсітетфляґ" книгу своїх розвідок німецькою мовою „Gegen den Strom". Видавництво включило цю книгу в серію: „Beitrage zur neueren Literaturgeschichte, Dritte Folge, Band 43", а це вже автоматично забезпечило належне місце в літературознавчих науково-дослідницьких інституціях західнього світу. Книга здобулася на кілька наскрізь позитивних фахових відгуків ув англомовних періодиках, а останнім часом з'явилася надзвичайно прихильна рецензія професора Мюнстерського університету Г. Рьоселя у провідному західньонімецькому славістичному журналі „Zeitschrift fur Slavische Philologie", 1983, T. XLIII, Heft 1.

Наводимо текст цієї рецензії в перекладі на українську мову з невеликими скороченнями. Поданий твір становить собою збірку з 22-ох дослідів. Поодинокі дослідження, хронологічно не впорядковані, написані в роках між 1953 і 1977, здебільшого публіковані, але у всякому разі в малоприступних органах. Ми маємо тут справу із солідними розвідками, особливо з історії української, білоруської літератур, як також із насвітлення взаємовідносин між західньоевропейськими і східньослов'янськими літературами.

У передмові подає автор деякі свої автобіографічні дані (ст. 7-10) у зв'язку з питанням, чому він цій укладеній збірці дав назву „Проти течії", (далі йде бібліографічний перегляд праць проф. Бойка, який сюди не включаємо — перекладач), із твердою влучністю виступає автор проти своїх противників так у методологічнім, як і в світоглядовім відношеннях, тому що він, наприклад, обстоює штандпункт, згідно з яким західній світ також перебуває в кризовому духовому стані, куди втягнені література разом із літературознавством. Цій кризовій ситуації Бойко-Блохин протиставляється, але ніяка „модна" течія його не розв'язує, до яких він також і „математизацію" літературознавства зараховує.

З цієї точки зору розглядаючися, автор правильно і консеквентно вибрав назву для своєї книжки. Бойко-Блохин репрезентує тезу, „що дослідження літературного твору становить одночасно й аналітичний і емоційний пізнавальний процес, який неможливо перевести без узглядження історичних обставин" (ст. 9). Як порівняльному літературознавцеві йому йдеться про те, щоб літературний мистецький твір вивчати аналітичними методами, „розглядати його водночас як емоційну цілість". Єдино ця метода веде, на думку автора, до справді об'єктивної й правильної оцінки літературно-мистецького твору, в чому йому немає як заперечити.

У своїх дослідах іде автор далі ще так, що він втягає біографічні й культурно-історичні істотні подробиці, притягає текстологічні дані, так само при належній нагоді використовує формалістичні осяги. На підставі ґрунтовних розважань вплітає він також у розглядання творів їхні змістові дані, що на широких просторах нашої країни з малим або майже ніяким знанням української й білоруської літератури є корисним і діє, як прокладання дороги. Бойко-Блохин показує тим часом не лише кризу літературознавства, він пробує також шляхи й завдання компаратистики вияснити, вивести її з кризи („ми прагнемо до того, щоб ув естетичну концепцію літератури проникнути саме там, де література із різними родами мистецтва та із поступом духовости сполучається" (ст. 17).

Другий причинок(До „Вибору основоположних речей", ст. 22-27)" — є рецензією на книгу G. Stöckl, „Geschichte und Gegenwart einer spanmengsreichen Nachbarschaft" (Stalling Verlag 1967, 232 S.).

Третій („Байронів вплив на російську, українську й польську літератури", с. 28-54) є поширена версія однієї його доповіді з року 1965, тим самим є й четвертий причинок („Камінний Гість" Пушкіна — доповідь з року 1972).

Уродженець України М. В. Гоголь і його російською мовою написані художні твори є предметом обговорення у причинку „До основ гоголівської проблематики (с. 82-104). Із наступної студії так само, посталої із доповіді „Бєлінський і українське національне відродження" стає ясним вороже наставлення Бєлінського до українського національного відродження в україномовних просторах.

Далі йдуть у збірнику дуже вичерпні й солідні досліди про видатні постаті білоруських і українських літературних, філософських і культурних зірок небозводу: про білоруського лірика Максима Багдановіча; про українського філософа Г. С. Сковороду; про І. П. Котляревського; прокладача шляхів і творця нової української мови; про Тараса Шевченка, найславнішого українського поета, мислителя й художника, великого пробоєвика в духовній обнові й державній самостійності України, як і у визволенні закріпачених селян; про Івана Франка, українського поета і письменника, журналіст, видатного революційного демократа; про Лесю Українку (псевдонім Лариси Косач), визначної поетки українського Рісорджіменто; про Володимира Винниченка, українського письменника, драматурга й політика, як також про Миколу Хвильо-

Закінчення на ст. 4.

Андрій Качор

ВАСИЛЬ НАГІРНИЙ

I.

Переглядаючи сторінки нашої історії за останніх 100 років, знаходимо багато цікавих постатей, які своєю діяльністю творили нову епоху нашого громадського життя.

До таких осіб треба зарахувати Василя Нагірного, будівничого економічного відродження Галичини, фахового інженера-архітекта, який був фактичним архітектом українського економічного відродження в Західній Україні, а про якого сучасне покоління майже нічого не знає.

Свою працю він розпочав заснуванням „Народної Торгівлі" у Львові у 1883 році, 100 років тому назад, і це спонукало мене написати цю статтю.

Наслідки панцизняного підданства в Галичині до 1848 року, а кріпацтва на східньоукраїнських землях до 1861 року, були страшною перепоною в розвитку народного господарства України на довгі роки.

Сьогодні можемо тільки з прикрістю ствердити, що до 1867 року в Галичині, тобто до появи першого закону, що дозволяв громадянам Австрії об'єднатися добровільно в організації — на східньоукраїнських землях подібний закон появився щойно по революції в 1905 році — не було на українських землях ніяких освітніх, ні економічних, чи станових товариств, які займалися б ширенням освіти, а господарської самодопомоги зокрема. Цією роботою займалися частинно громадські уряди та церковні братства.

Спираючись на закон із 1867 року, гурт молодих людей, під проводом проф. А. Вахнянина, проф. О. Партицького і д-ра К. Сушкевича, в грудні 1868 року зорганізували Т-во „Просвіта" у Львові, яке, відтак, стало матір'ю всіх українських установ, товариств і організацій.

У перших роках діяльности „Просвіти" були різні спроби організувати народні економічні установи чи товариства, але без успіху на довшу мету. Дуже багато для „Просвіти" з'єднала прихильників книжечка о. Степана Качали п. н. „Що нас губить, а що нам помогти може". Вона вийшла двома накладами. Автор, у формі популярних розмов вказував на потребу освітньої праці і на потребу організувати громадські шпихліри, громадські або церковні каси, як засіб самооборони перед лихвою, яка тоді нищила тисячі селянських господарств.

Першою вдалою спробою, на ширшу скалю, було заснування „Народної Торговлі" у Львові, яка 8-го грудня 1883 року відкрила свою першу крамницю і тим практично започаткувала український самостійний кооперативний рух у Галичині, який, пізніше, розвинувся як окремий суспільно-економічний рух, з різними секторами, надбудовами і підбудовами, а ініціятором того руху був інж. Василь Нагірний.

Було б якось ніяково, коли б, ми українці в діяспорі, не відмітили 100-річчя „Народної Торговлі" і не згадали, хоч коротко, про головного архітекта, ідейного батька і провідника майже всіх українських економічних і ремісничо-міщанських установ того часу, інж. Василя Нагірного.

Хто такий Василь Нагірний

Василь Нагірний народився 11-го січня 1848 року, напередодні знесення панщини, в селянській родині. Батьки Степан і Анна з Гриньовських були середньо заможні господарі в селі Гірне, коло Стрия. У цьому селі малий Василько закінчив четверту клясу дяківської школи. До реальної гімназії ходив у Стрию і у Львові, яку закінчив серед страшних злиднів, бо батьки скоро померли, а з родини ніхто не хотів йому допомогти. Жив у бурсі, а на життя заробляв лекціями. Без засобів до життя, зараз по матурі, у 1871 році, виїздить до Цюріху в Швайцарії і там на політехніці студіює архітектуру.

У 1875 році закінчує студії дипломом інженера-архітекта. По закінченні студій довший час працює в свого професора Штадлера. Опісля в будівельному підприємстві архітекта Шефера, а в останніх роках свого перебування у Швайцарії, до 22-го липня 1882 року, працював у будівельному уряді в Цюріху, де заробляв гарні гроші і мав великі можливості до фахової кар'єри. Про ці речі знаємо з його особистих споминів, які вийшли друком у 1935 році у Львові, видання Ревізійного Союзу Українських Кооператив, за редакцією д-ра І. Витановича, п. н. „З моїх споминів".

Одначе праця в Швайцарії і для Швайцарії В. Нагірного не вдоволяє. Він ще в гімназії, бачучи нужду наших селян, постановив собі, що як закінчить свою науку, то піде на службу свому народові.

Перебуваючи в Швайцарії, В. Нагірний пильно придивлявся до організації культурного життя швайцарців, а особливо зацікавився він Кооперативним Споживчим Товариством у Цюріху, яке в тому часі належало до найкращих споживчих кооператив у Західній Европі. Він студіює також рочдельські засади перших кооперативних піонерів у Рочделі, в Англії, які поклали перші основи під споживчу кооперацію і задумує цей кооперативний рух перещепити на рідні землі.

В. Нагірний, ще до часу свого приїзду з Цюріху до Львова, — як стверджує це д-р І. Витанович у свому вступному слові, до вищезгаданих споминів, пише статті до львівської „Правди", а відтак до першого річника „Діла", розвиваючи свою економічну програму, докоряючи рівночасно провідникам народу, щоб перестали раз-у-раз просити милостині у Відні, бо ждати тільки на милостиню та писати меморандуми встидно для живучого народу. Треба діяти, бо будучність наша у наших руках. Відтак, вже у Львові, разом з І. Франком, намічує довшу програму суспільно-економічного відродження Галичини і цю програму проголошує на т. зв. „Другому руському вічу" в 1883 року.

До Львова із Швайцарії В. Нагірний повернувся вліті 1882 року. Прибув саме в пору, щоб стати до громадської праці на місце двох провідних діячів, Володимира Навроцького і Володимира Барвінського, які в тому часі відійшли у вічність. Це був час великого зубожіння народних мас та сварки між провідниками народу, які поділилися на дві групи: старорусини і народовці. У тому самому часі проголошено також банкрутство двох селянських банків у Львові — Банку рустикального і Общорольно-кредитового заведення для Галіції і Буковини — що довело тисячі наших селянських господарств до занепаду, а навіть до ліцитації, що підірвало зовсім довір'я народу до своїх провідників.

(Продовження буде)

ЗЕНОН ГОЛУБЕЦЬ
ВИСТАВА
СКУЛЬПТУР і ПЛОСКОРІЗЬБИ
3-22-го березня 1984 р.
Відкриття 3-го березня, 3-тя по пол.
Український Інститут Америки
2 East 79th Street, New York, N.Y. 10021

ЧОТИРИ РЕСПУБЛІКАНСЬКІ сенатори, повернувшись недавно з Гондурасу в Центральній Америці, заперечили поголоски і неперевірені інформації в пресі, що Адміністрація президента Роналда Реґена використовує фонди призначені на вишкіл американських вояків і військові маневри в карибському просторі на будову мілітарних інсталяцій в кількох країнах Центральної Америки. Сенатори також заявили, що вони не помітили, щоб нікарагуанські повстанські частини користувались американськими базами, тяжкою зброєю, танками тощо. Не зважаючи на застереження демократів, республіканці зуміли переконати велику більшість сенаторів, що Уряд не надуживає фондів і що ці фонди зуживаються на призначені цілі.

Д-р БОГДАН ХУДЬО

ПОВІДОМЛЯЄ ПРО ЗМІНУ АДРЕСИ ЛІКАРСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ
від 1-го березня 1984 р.
Нова адреса:
19 Prospect Street, South Orange, N.J. 07079.
Tel.: (201) 762-0012
ГОДИНИ ПРИЙНЯТЬ ЗА ПОПЕРЕДНІМ ДОМОВЛЕННЯМ.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ДІТРОЙТІ
запрошує Союзове Членство та Українське Громадянство Метрополії Дітройту, Віндзору і Толідо
на
ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ
У 90-ЛІТТЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ і „СВОБОДИ"
50-ліття „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА" і 30-ліття „ВЕСЕЛКИ"
що відбудеться
В НЕДІЛЮ, 25-го БЕРЕЗНЯ 1984 РОКУ
о годині 4:00 по полудні, (коктейл 3:30)
у залі УКРАЇНСЬКОГО КУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРУ
26601 Ryan Road, Warren, Michigan
У ПРОГРАМІ:
ЗЕНОН СНИЛИК, *головний редактор „Свободи"* .... ГОЛОВНА ПРОМОВА

Перший раз в Дітройті

Вокально танцювальний ансамбль ЧОРНОМОРЦІ з Рочестер

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО! НАШОЮ МАСОВОЮ УЧАСТЮ У БЕНКЕТІ ВШАНУЙМО ЮВІЛЯТІВ ЯК ТВОРЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ПОЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ!

Квитки вступу (15 дол. від особи) набувати в секретарів відділів УНС і членів Комітету. В день ювілею квитків при касі не буде.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ

Знищене...

Закінчення зі ст. 2.

ліття казав: „Ніяка важніша подія не відбулася в останніх 150 літах, у якій Духовна Семінарія не брала би участи. Без пересади можна сказати, що не постала майже ніяка діяльна установа без ініціятиви, або визначної піддержки вихованків Духовної Семінарії" („Нива" листопад, 1933). Можна сміло сказати, що без Духовної Семінарії у Львові не було б Першого листопада.

Оцю преважливу інституцію зліквідувала безбожна большевицька влада разом з цілою Українською Католицькою Церквою. У мурах Духовної Семінарії, де колись львов'яни насолоджувались чудовими відправами, слухаючи Єрусалимської, чи Воскресної Утрені, або інших відправ, тепер там панує духова мертвеччина. Семінарію перемінено на гуртожиток, звідки безбожна комуністична влада сіє кукіль безбожництва.

Але маймо надію, що бодай ті мури пригадують їхнім мешканцям, що тут виховувався Маркіян Шашкевич та інші вихованки цієї Семінарії, які причинилися до того, що Галичина стала українським П'ємонтом.

З нагоди
свого 90-річчя
УКРАЇНСЬКИЙ
НАРОДНИЙ
СОЮЗ
влаштовує

ВЕЛИКИЙ СИМФОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ

ВОЛОДИМИР КОЛЕСНИК
диригент
ЛІДІЯ АРТИМІВ
піяно
КАНАДСЬКИЙ-УКРАЇНСЬКИЙ ОПЕРНИЙ ХОР
АМЕРИКАНСЬКА-СИМФОНІЧНА ОРКЕСТРА

Будуть вперше в ЗСА виконані повністю такі музичні твори

Святкова Увертюра
ЮРІЙ ФІЯЛА
Слов'янський Концерт
БОРИС ЛЯТОШИНСЬКИЙ
Кавказ
СТАНИСЛАВ ЛЮДКЕВИЧ

Неділя, 1-го квітня 1984 р., в год. 2:30 по пол.

Carnegie Hall
Квитки в ціні:
25.00 20.00 18.00 15.00 дол.
— можна набути в Головній Канцелярії УНСоюзу (201) 451-2200
в Карнеґі Гол
в крамницях „Арка", Сурма — Ню Йорк
Дніпро, Базар — Нюарк
або телефонуйте на
Carnegie Charge (212) 247-7459

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

В пам'ять нашого Дорогого Кузена
бл. п. д-ра мед. Романа Турко
складаємо 50.00 дол.
на НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
Марія Масюк, Люба Мичковська, Слава Городецька
з родинами

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБУНІ
бл. п.
ІВАННИ БІЛИНСЬКОЇ
будуть відправлені
ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ
в понеділок, 5-го березня 1984 р., в церкві св. Ів. Хрестителя у Випані, Н. Дж., о год. 8-ій рано
в середу, 7-го березня 1984 р., в церкві св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., о год. 8-ій р.
Просимо про молитви.
Муж — БОГДАН
Дочка — ЛЮБОМИРА КРУПА з родиною

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ — ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і ЗЯТЯ
бл. п. д-ра
Юрія Городиловського
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ і ПАНАХИДИ
в дні 19-го березня 1984 р.:
в українських церквах в Римі;
в Чикаґо — в Соборі свв. Володимира й Ольги;
в українській католицькій церкві в Озон Парку, Н. Й.;
а в дні 20-го березня 1984 р. в Ню Йорку в церкві св. Юра.
Про молитви за душу Покійного просять:
дружина — ОРИСЯ
з донями, зятями і внучками, мамою і тетою

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що дня 28-го лютого 1984 року,
несподівано, помер на удар серця, на 27-му році життя,
інж. хемії, член СУМА, наш Найдорожчий
СИН І БРАТ
бл. п.
ОСИП ІВАН КУЗИШИН

ПАНАХИДА в четвер, 1-го березня 1984 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J. 07083.

ПОХОРОН в п'ятницю, 2-го березня 1984 р. з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., о год. 9:30 ранку на цвинтар Голівуд в Юніон, Н. Дж.

Горем прибиті:
МИКОЛА КУЗИШИН — тато
МАРІЯ КУЗИШИН — мама
СТЕПАН КУЗИШИН — брат з дружиною ҐЕЛ
Ближча й дальша Родина в Америці і в Україні

Замість квітів, добродійні датки просимо складати на Визвольний Фонд.

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої та Незабутньої
ДРУЖИНИ, МАТЕРІ І БАБУНІ
бл. п.
СОФІЇ з ТЕРЕШКЕВИЧІВ ТАТОМИР

будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ ЛІТУРГІЇ та ПАНАХИДИ
в суботу, 10-го березня 1984 р., о год. 9-ій ранку
в церквах:
Собор Св. Софії в Римі
св. Свщм. Йосафата в Трентоні, Н. Дж.
Царя Христа у Філядельфії
св. Миколая в Торонто, Канада
свв. Петра і Павла в Маркгем, Канада
Рідних, Приятелів і Знайомих прохаємо згадати Покійну в цей день у своїх молитвах.
Муж — ОЛЕКСАНДЕР
Діти — ХРИСТИНА, ОСТАП І ЛЕСЯ
з родинами

На стипендійний фонд при СУА ім. бл. п. Софії з Терешкевичів Татомир складаю 2,000 дол. для українських студентів університету в Бразилії.
МУЖ

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої нам
бл. п. Ольги Бекесевич
складаємо на МАНАСТИР оо. СТУДИТІВ в Пассейку:

Юрій і Ярослава Герман	$50.00
Богдан і Роксоляна Сірий	50.00

Замість квітів на свіжу могилу Тети і Кузинки
бл. п. Софії Пеленської
складаємо 50.00 долярів
на СИРОТИНЕЦЬ у Бразилії.
Роман, Ігор і Ярополк РАКОВСЬКІ

В ШОСТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА І БАТЬКА
бл. п.
Антона Лазірка
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в неділю, 4-го березня 1984 р., о год. 12-ій дня в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.
НАТАЛІЯ — дружина
НАТАЛКА — дочка
ОЛЕГ — син
і Родина

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих,
що в понеділок, 27-го лютого 1984 року відійшла, несподівано, у Вічність,
на 83-му році життя,
наша Найдорожча МАМА, БАБУСЯ, ПРАБАБУСЯ та БРАТОВА
СВ. П.
НАДІЯ БУКОЄМСЬКА ГАВРИЩУК
нар. в хуторі Чичулин, Зах. Україна.

В глибокому смутку:
доньки:
ІРИНА МОРОЗ з чоловіком МИХАЙЛОМ
ОЛЬГА ТРУШ з чоловіком ВАСИЛЕМ
внуки:
ІГОР МОРОЗ
ОКСАНА з чоловіком ОСКАРОМ
ЯРОСЛАВ ТРУШ з дружиною ТАМАРОЮ
ІРИНА ЛЕВІНСЬКА з чоловіком ОРЕСТОМ
АНДРІЙ ТРУШ
правнуки — ЛІДІЯ І АНДРІЯНА ЛЕВІНСЬКІ
братові:
МАРІЯ БУКОЄМСЬКА
ІРИНА БУКОЄМСЬКА
сестрінки:
ДАРІЯ САВКА з чоловіком ЯРЕМОЮ
ЛІДА ГОРСЬКА з чоловіком РОМАНОМ
БОГДАН ТАРНОВЕЦЬКИЙ
РОМАН ТАРНОВЕЦЬКИЙ з дружиною НІНОЮ
і ближча та дальша Родина в Україні, ЗСА і Канаді

ПАНАХИДА в середу, 29-го лютого 1984 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Virginia Funeral Home, 188 Canal Street, Staten Island, N.Y.

ПОХОРОН в четвер, 1-го березня 1984 р., о год. 10-ій ранку з того ж заведення до місцевої української католицької церкви св. Трійці, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокому смутку ділимося болючою вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що у вівторок, 14-го лютого 1984 року, з Волі Всевишнього,
відійшов у Вічність у Пармі, Огайо,
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, СИН, БРАТ,
ШВАҐЕР, ВУЙКО І КУЗИН
бл. п.
ЮРІЙ ШКАРУПА
старшина 1-ої Дивізії УНА,
народжений 9-го травня 1923 року, в таборі еміґрантів у Щепьорні, біля Каліша, Польща.

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА були відправлені в четвер, 16 лютого 1984 р., о год. 7:30 ввечері, в похоронному заведенні Головчаків.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 17-го лютого 1984 р. в церкві Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі. Покійного похоронено на цвинтарі тієї ж церкви.

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
в 40-ий день смерти відбудеться в суботу, 24 березня 1984 р., о год. 9-ій ранку в церкві Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:
дружина — ІВАННА
сини:
РОМАН з дружиною
МИРОН
мама — АНТОНІНА
тесть — ІВАН КАСІЯН
сестра — ТАМАРА з синами ЮРКОМ І ІГОРЕМ, дочкою ВІРОЮ та їх родинами
тета — ОЛЬГА КРАВЧЕНКО з чоловіком ПЕТРОМ
шваґерка — МЕРИ ДЖЕЙН
кузин — АНДРІЙ з дружиною і дітьми

Микола Фабрика...

Закінчення зі ст. 1.

в'язувати зв'язки в музичному світі.

Перша нагода трапилася випадково; хтось згадав йому про Гю Росса, голову Фундації ім. Салливана, що займається молодими співаками, які роблять перші кроки в ЗСА. Ця Фундація влаштовує щорічно конкурс і видає грошові нагороди від 1,000 до 6,000 дол. Цю останню, шеститисячну, нагороду отримав, взявши участь у конкурсі, М. Фабрика. Г. Росс, оцінивши талант його, порадив йому менаджера („без цього тут не обійдеться") Кетрін Дум, з якою він і підписав контракт.

Вже за перший місяць 1982 року вона влаштувала йому 15-20 проб голосу. Наслідок цього — йому запропонували підписати контракти три театри: Бостонська опера, Кентакська опера в Луївіллі та Нюйоркська оперна студія під дириґуванням Ів Квеллера, з якою він мав деб'ют в Карнеґі Голл у ролі Фануеля в опері Боїто „Нерон", та в Фішер Голл в Ню Йорку в опері Ваґнера „Рієнсі" у ролі Орсіні. З Бостонською оперою він деб'ютував у „Гензель і Ґретель" Е. Гумпердінка, співаючи ролю батька англійською мовою. В оперному сезоні 1982-83 земляк наш був заанґажований в Оперному театрі в Кентакі — заголовна роля в опері „Ріґолетто" Верді і Геркулеса в опері Глюка „Алцеста"; в Невадській опері в Ріно — знову ж заголовна роля в опері Верді „Макбет", а на західньому побережжі, в Санта Барбара, Каліф., з симфонічною оркестрою співав в концертовій версії „Ріґолетто". Восени того ж сезону — деб'ют в Канаді, у Торонто в ролі Тельрамунда у „Льоенґріні" Ваґнера.

У Канаді виступав він і в Едмонтоні, як висловився, „у поставленій на високому мистецькому рівні" опері „Запорожець за Дунаєм" силами Товариства Української Опери в ролі Султана. Влітку 1983 року він виступав на Інавґураційному концерті в Балтиморі, у Вілла Паче Рози Понселл, де він співав перед американською авдиторією, зібравши прихильні рецензії музичних критиків.

Переглядаючи рецензії критиків, що їх приніс співак, звертаємо увагу, що в кожній із них підкреслюється українське походження М. Фабрики, — бож підкреслює це він сам, — між іншим, і резюме, що його виготовила менаджер співака для професійного вжитку починається ствердженням „уродженець України". Натрапляємо на цікаві відгуки: „Втеча співака є відчутною втратою для СССР, а добрим набутком для Америки. Він є абсолютно неймовірний, його могутній голос завжди опановиний. Він — справжній Ріґолетто до серцевини", — писав „Нюз Прессс" в Санта Барбара. Про Геркулеса в „Алсесте" журнал „Ню Йоркер" написав: „...Фабриччі, іміґрант українець, співав гідно і героїчно та без напруги, до чого додав журнал „Опера" що виходить в Англії та має своїх кореспондентів у багатьох країнах світу, співак — „домінуючий Геркулес". Неменш захоплено коментував співака в ролі Тельрамунда („Льоенґрін") журнал „Опера".

Співак приїхав до цієї країни з музичним доробком — роля Ріґолетто, Яго з „Отелло", Сільвіо з „Паяців", Амонасро з „Аїди", Султан і Карась з „Запорожця за Дунаєм"; з російських опер — „Пікова Дама" і „Євгеній Онєгін". Дізнаємося тепер, що його репертуар за чотири роки перебування в Америці, збагатився новими ролями в таких операх: „Кармен", „Нерон" „Альцеста", „Гензель і Ґретель", „Кавалерія Рустікана", „Борис Годунов", „Садко", „Трубадур", „Травіята", „Льоенґрін", щоб назвати лише декілька. Співає він здебільшого оригінальною мовою.

На запитання чи не наспівав він, бува, платівки, відповідає, що наспівав магнітофонну стрічку — касет, в яку включено 13 речей: українські — „Гетьмани, гетьмани" в обр. К. Данькевича; каватина Султана із „Запорожця за Дунаєм" Гулака-Артемовського, „Вівці мої, вівці" в обр. Т. Чудової й інші та кілька італійських.

Саме тепер в стадії узгіднення кілька контрактів на майбутнє. В Торонто підготовляється опера „Наталка Полтавка" М. Лисенка, в якій М. Фабрика співає Миколу. В квітні починаються проби, а поставлена опера буде на початку травня. 6-8-го липня деб'ютуватиме співак в опері Верді „Аїда" в ролі Амонасро, що буде поставлена в межах фестивалю в Демонській опері в Айова.

У березні М. Фабрика від'їжджає до Европи на запрошення двох менаджерів у Мюнхені, що своєю діяльністю охоплюють різні країни Европи, „щоб розглянутися за можливостями виступів на европейських сценах — відчинити для себе вікно в Европу", — сказав співак. „Хотів би познайомитися з українськими громадами там, а якщо буде нагода, дати концерти перед українською авдиторією".

Перед відлетом до Европи, вже в наступну неділю, 4-го березня в 3-ій год. по полудні, Микола Фабрика співатиме з симфонічною оркестрою в середній школі у Вестфілді, Н. Дж., де буде поставлена опера Верді „Ля Травіята", в концертовій версії (без гриму і костюмів), в якій він співає Жермона.

Довгий і нелегкий шлях пройшов скромний 39-літній співак Микола Фабрика-Фабріччі зі своєї рідної Уманьщини до прибраної батьківщини, а тут — від острова Ню Йорк до Каліфорнії. Проте його оптимізм в необмежених можливостях цієї країни, „де все відкрито перед вами, — сказав він, — працюй сумлінно, завзято і доб'єшся", — не залишає сумніву, що майбутнє належатиме йому.

Мистецький подарунок І. Карасевич і А. Шелленберґа

Наслідуючи прийняту у Вінніпеґу традицію, мейор міста В. Норі окремою проклямацією тиждень від 22 до 29 січня ц.р. проголосив „Українським тижнем". Ідея цього Тижня розвинулася з дати і події проголошення Державности України в Києві 22 січня 1918 року.

Крім низки різних проєктів з нагоди „Українського тижня" у Вінніпеґу, особливою атракцією було мистецьке зображення 90-річної долі й специфічного життєвого досвіду українських поселенців у Канаді (1891-1981), композицією відомої української артистки Іванки Карасевич „ Подарунок" („An Offering"). Діялогове представлення цієї сцени виконала І. Карасевич зі своїм чоловіком Августом Шелленберґом. Ця сцена була поставлена два рази денно від 23-го до 27-го січня: в пообідній час у Колеґії Св. Андрія, а ввечері - в театральній залі „Планетаріюм Авдиторіюм". Композиція скрипту виконана англійською мовою, в яку введено низку українських пісень та окремих україномовних сценок.

Хоч у перших днях участь громадянства в представленнях цієї вийнятково своєчасної та влучної композиції була убога, але все таки „ Подарунок" Іванки Карасевич робив на його глядачів вийнятково глибоке враження. Українські студенти ходили на це представлення по кілька разів: вони зворушувалися, зживалися з тяжкою долею своїх дідів-прадідів піонерської доби, подивляли їхню працю й економічні успіхи, культурні здобутки, втішалися їхньою дотепною вдачею та взагалі відчуттєво пізнавали, звідки вони, чиї вони діти. Все це несла Іванка Карасевич глядачам в своєму „ Подарунку" композицією скрипту, мистецьким поставленням і розвитком його. Не було ні однієї постановки цього твору, яка не зворушувала б глядачів до сліз.

У пообідньому поставленні „ Подарунку" в Колеґії Св. Андрея 17-го січня сталася незабутня сцена. На цю програму, як звичайно, прибули діти з якоїсь вінніпеґської школи, а з дому для старших Св. Родини привезено 15-20 осіб, всі на возиках-кріслах для інвалідів. В розвитку своєї постановки артистка Карасевич почала співати пісню „Ой, не ходи, Грицю". Поволі піснею перейнялася авдиторія сеньйорів і з старечих грудей полинув спів цієї пісні. Це створило таку емоційну струю, що навіть досвідчений професійний артист А. Шелленберґ зійшов зворушений зі сцени, щоб опанувати собою. Проте найкращою була кінцева постановка „ Подарунку" в „ Плянетаріюм Авдиторіюм" 27-го січня ввечері.

Іванка Карасевич - українка четвертого покоління у Канаді; вона народилася в Вінніпеґу, а тепер, як славна артистка Канади, живе зі своїм чоловіком А. Шелленберґом і двома доньками в Торонто. Авґуст Шелленберґ, очевидно, не українського походження, професійний артист, що виступав у багатьох ролях на театральних сценах Канади, а також у кількох фільмах. Він став українцем по дусі, і його глибоко полюбила наша студентська молодь, та й не тільки молодь, Авґуст з Іванкою промовили й припали до серця багатьом вінніпеґцями. Це сталося за посередництвом їхнього „ Подарунку". Сердечно дякуємо за нього! Дякуємо й вінніпеґському відділові КУК, що аранжував всі проєкти з приводу „Українського тижня" у Вінніпеґу.

С. Ониськів

Наукова...

Закінчення зі ст. 2.

вого (псевдонім Фітільова), українського письменника і памфлетиста, який належить до найцікавіших і найтрагічніших постатей своєї ґенерації, в оповіданнях якого з років 1923-27 виступає розчарування українського комуніста, якому революція 1917 року замість „блакитної Савойї" принесла національне приґноблення.

Двадцять другим дослідом „Данте й Україна" (с. 34 — 360) замикається серія його дослідів, які всі разом є в стані піднести численні й цінні нові аспекти.

У Бойка-Блохина відчувається його надзвичайне (enormes Wissen) знання европейської літератури, його міцну передвзятість і його заанґажованість для української батьківщини, віддзеркалення якої також і в німецькому духовому житті (напр., у Р. М. Рільке) було жвавим.

З великою сміливістю написана книга є цікавою спробою зробити популярною багатоплощинну проблематику українського літературного й культурного життя. Тому заслуговує вона на ширше коло читачів.

Переклад Іванна Чорнобривець

Кредитівка в Рочестері осягнула 16,5 мільйона дол.

У неділю, 5-го лютого коло 180 членів Української Федеральної Кредитової Спілки в Рочестері прийшли на загальні, тридцяті з черги, річні збори, щоб вислухати звіти управи за минулий рік, подати свої завваги та запитання і взяти участь у виборі нової управи.

Збори відбулися в Українському Народному Домі. Президент Кредитівки адв. Богдан Венґльовський, відкривши збори в год. 2:30, попросив присутніх вшанувати пам'ять 25-ти померлих членів в минулому році.

Після того, як секретар Ростислав Шутер прочитав протокол, звітували: Володимир Гавриляк, управитель і головний касир; Василь Іванців за кредитову комісію; Володимир Пилишенко за культурно-освітню комісію і Роман Павлічко за контрольну комісію. Подамо тут лише деякі деталі з минулорічної праці.

В загальному управа виконала минулорічний плян бюджету на 99 відсотків. Наглядний ріст Кредитівки на протязі року пройшов у всіх ділянках: активи зросли на 16,5 відсотка та досягли суми 16,416,832 дол. Вклади зросли на 16,6 відсотка і виносять суму 15,027,687 дол. Позички зросли на 8,1 відсотка і виносять 10,545,368 дол., а членство збільшилося на 72 особи, до 2,903. Пересічний вік членства 43 роки.

30 років існування рочестерської Кредитівки позначається щорічним ростом як в членстві й обслузі, так і в господарці-фінансах. Тридцять років підряд ця рідна фінансова установа звітує своїм членам-співвласникам про конкретну працю і розвиток. Тридцять років існує вона „не для зиску, ані для милостині, а для обслуги і добра". Існує наша Кредитівка для того, щоб обслужити своїх членів вигіднішими відсотками на їхні уділи і позички. Цією обслугою вона зміцнює добробут кожного члена-членкині і одночасно сприяє розвиткові цілої української спільноти. Люди розуміють ці користі, і за це шанують та з довір'ям горнуться до своєї власної фінансової установи.

Збагачується рочестерська Кредитівка і загальногромадське життя українців виданням журналу-квартальника „Кооперативна Думка", який безперервно виходить вже 28 років. Багатоілюстрований, двомовний журнал є доступний всім членам Кредитівки і безкоштовно висилається на адреси членів. Крім квартальних звітів управи і дописів на кооперативні теми, читач в ньому знайде хроніку церковного, шкільного і загальногромадського життя української громади Рочестеру. Лише в минулому році понад 15,000 дол. було видано на українські культурно-освітні цілі. Цього року Кредитівка затруднювала дев'ять осіб, котрі обслуговували членство при допомозі компютора. Цього ж року введено для вигоди членства особисті чеки з гарними національними значками на кожному чеку.

Звітування закінчилося запитаннями і дискусією. Після уділення абсолюторії керівним органам, збори перевибрали чотирьох директорів на наступну каденцію: Богдана Венґльовського, Мирона Бабюка, Юрія Кушніра і Володимира Дилькевича. До контрольної комісії перевибрано Романа Павлічка і Євгена Кулика та вибрано двох нових членів, молодих професіоналістів із знанням фінансів і економії, Христину Олексин і Василя Корнила. Культурно-освітню комісію перевибрано в складі: Ольга Сімкало, Тамара Денисенко, Дарія Елиїв, Любомир Білик, Юрій Кравс, Василь Білан, Михайло Єйна, Волод. Пилишенко з додатком нового кандидата Стефана Федика.

Льотерійним льосуванням роздано присутнім 30 українських книжок. Розіграннням льотерії змагання у придбанні нових членів закінчилася офіційна частина зборів.

Присутні залишилися на традиційну вечерю, яку щорічно уфундовує Кредитівка для учасників річних зборів, щоб у товариській атмосфері могти погуторити. Під час вечері Ричард Сверида висвітлював фільми, які частинно уфундовує Кредитівка, з українських літніх фестивалів і конкурсів.

Хоч успіхи Кредитівки — це заслуга всієї управи, все ж таки необхідно вирізнити одну особу для окремої похвали. Це завдяки мудрій господарці і відданій праці головного управителя Володимира Гавриляка, рочестерська Кредитівка втішається доброю славою як серед громади і поміж українськими кредитовими спілками, так і поміж американськими кооперативами.

Базою членства рочестерської Кредитової Спілки є членство Українського Народного Союзу і Українського Братського Союзу. В пляні є поширити наступного року базу членства на всі чотири українські обезпеченеві товариства, щоб уможливити обслугу всієї громади. Та найбільшою перешкодою у розвитку Кредитівки є брак відповідного приміщення в доступному для всіх місці. Цю проблему буде старатися розв'язати нова управа.

А до сестер і братів, українців Рочестеру і округи, щирий і сердечний клич від Кредитівки: вступайте в члени своєї рідної Української Кредитової Спілки, на користь собі і на славу громаді.

Володимир Пилишенко